

Katarzyna Mroczek

"Poezja łacińska w Polsce XVI wieku",
Janusz Pelc, "Przegląd
Humanistyczny" nr 5 (1978) :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 22/1 (71), 209

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ PELC Janusz: "Pasterz...proste pieśni...faunowie". "Przegląd Humanistyczny" 1978 nr 3 s. 1-17. /

Autor omawia twórczość sielankową Jana Kochanowskiego (uwzględnia również te utwory, w których można dopatrzeć się jedynie pokrewieństw z formami sielankowymi). Droga poety czarnoleskiego do form sielankowych wiodła poprzez elegie i tradycję Tibullusa, horacjańską pochwałę spokojnego, umiarkowanego życia, cyceroniańskie Tusculum. Podobnie do innych twórców renesansu, Kochanowski chętnie nawiązywał do występującej u elegików rzymskich ("Georgiki" i "Bukoliki" Wergiliusza, idylle Teokryta) apoteozy życia zgodnego z naturą w scenerii wiejskiej. Omawiając "Pieśń świętojańską o Sobótce", podkreśla autor widoczne tu wpływy polskich pieśni ludowych i obrzędowych.

BP/71/63

K.M.

/II/ PELC Janusz: Poezja łacińska w Polsce XVI wieku. "Przegląd Humanistyczny" 1978 nr 5 s. 24-44.

Poezja łacińska powstawała w Polsce w pierwszych fazach renesansu. Do połowy XVI w. była terenem, na którym dokonywały się najbardziej znaczące i owocujące nowatorskie przemiany. Procesy te przygotowywały na terenie polskim (podobnie jak w innych krajach Europy) podłoże dla powstania dwujęzycznej poezji rodzimej. W czasach Kochanowskiego i później poezję dwujęzyczną uprawiało wielu wybitnych twórców (A. Trzeciński młodszy, Sz. Szymonowicz, S. Klonowicz). W poezji łacińskiej niektórzy – nawet wybitni – pisarze łatwiej podejmowali eksperymenty poetyckie wprowadzając nowe wzorce stylistyczne, nowe konwencje artystyczne i nowe idee. Utwory pisane po łacinie najszybciej i najskuteczniej zyskiwały ich autorom odbiorców i popularność w Europie.

BP/71/64

K.M.